

زین‌الدین یزید زیدان (زاده‌ی **23 ژوئن 1972** در مارسلی، فرانسه) (ملقب به زیزو) فوتبالیست شهیر فرانسوی (الجزایری‌الاصل) است که در میانه‌ی میدان بازی می‌کند و عموماً به عنوان یکی از بهترین بازی‌کنان تاریخ فوتبال شناخته می‌شود. او تا بحال برای تیم‌های باشگاهی همچون یوونتوس و رئال مادرید و تیم ملی فرانسه به میدان آمده است.

او در تاریخ فوتبال خود، سه بار جایزه‌ی بهترین بازیکن سال جهان، یک بار جایزه‌ی بهترین بازیکن سال اروپا، یک بار جایزه‌ی پرارزش‌ترین بازی‌کن جام باشگاه‌های اروپا و یک بار جایزه‌ی بهترین بازیکن جام جهانی را دریافت کرده است و به قهرمانی جام جهانی، جام ملت‌های اروپا، جام باشگاه‌های اروپا، لیگ ایتالیا، و لیگ اسپانیا نائل آمده است و از این رو می‌توان او را از پرافتخارترین بازی‌کنان تاریخ دانست. او در ضمن در فینال جام جهانی (دو بار) و در فینال جام باشگاه‌های اروپا گل زده است.

زیدان قرار است پس از مسابقات جام جهانی **2006** از فوتبال خداحافظی کند و به این ترتیب رئال مادرید آخرین تیم باشگاهی او خواهد بود و فینال جام جهانی **2006**، آخرین بازی حرفه‌ای او. در همین فینال بود که ضربه‌ی سر او به شکم ماتراتزی و کارت قرمز که دریافت کرد، یکی از جنجالی‌ترین لحظات تاریخ زندگی‌اش را در آخرین لحظات عمر حرفه‌ای‌اش رقم زد.

باشگاهی

کنز

زیدان فوتبال حرفه‌ای بزرگسال را از باشگاه کنز (در شهر کن فرانسه) و در سن **16** سالگی آغاز کرد و از سال **1988** تا **1992**

این جا بازی می کرد و جمعا در **65** بازی لیگ فرانسه به میدان آمد و **6** گل به ثمر رساند. او در **1992** در سن بیست سالگی به بوردو، یکی از مطرح ترین باشگاه های فرانسه پیوست.

بوردو

زیدان جمعا چهار سال از **1992** تا **1996** برای بوردو بازی کرد. در این چهار سال او در **157** بازی لیگ فرانسه شرکت داشت و **32** گل به ثمر رساند.

یوونتوس

پس از چهار سال بازی در بوردو، زیدان در **1996** با مبلغ سه میلیون دلار به یوونتوس ایتالیا پیوست. در یوونتوس او تحت مربیگری مارچلو لپی در کنار کسانی دیده دشان، الساندرو دل پیرو، و ادگار داویدز به یکی از اصلی ترین ستاره های تیم، بدل شد. او در پنج سال بازی با یوونتوس به دو بار قهرمانی لیگ ایتالیا دست یافت و دو بار پیاپی، در سال های **1997** و **1998**، در فینال جام باشگاه های اروپا به میدان آمد. (که به همراه یوونتوس هر دو را شکست خوردند).

زیدان جمعا پنج سال، یعنی تا سال **2001**، در یوونتوس بازی کرد. در این پنج سال **151** بار در لیگ ایتالیا به میدان آمد و **24** گل نیز به ثمر رساند.

رئال مادرید

در سال **2001** زیدان در یکی از مشهورترین انتقال های تاریخ فوتبال به رئال مادرید پیوست. رقم این انتقال، **66** میلیون یورو بود که تا آن زمان در تاریخ فوتبال بی سابقه بود. او در سال هایی به رئال مادرید پیوست که این تیم با جذب بزرگ ترین ستارگان جهان به

داشتن "کهکشانی" از بازی کنان فوتبال مشهور بود. زیدان یکی از مهم‌ترین ستاره‌های این کهکشان بود و از سایر ستاره‌های نورانی آن می‌شود به کسانی چون دیوید بکهام، روبرتو کارلوس، لوئیس فیگو، رائول گونزالز و رونالدو اشاره کرد.

زیدان پنج سال آخر عمر فوتبالی خود را در رئال گذراند و جمعا در **155** بازی لیگ اسپانیا به میدان آمد و **34** گل به ثمر رساند. اوج دوران او با این تیم در فینال جام باشگاه‌های اروپا **2001** - **2002** بود. این بازی در ورزشگاه همپدن پارک، گلاسکوی اسکاتلند برگزار می‌شد و رئال مادرید و بایر لورکوزن در فینال در برابر هم قرار گرفته بودند. زیدان در این بازی گل پیروزی رئال را به ثمر رساند تا بالاخره قهرمانی جام باشگاه‌های اروپا را نیز به کارنامه‌اش اضافه کند. در ضمن گل او در این فینال از زیباترین گل‌های تاریخ فوتبال شمرده می‌شود.

زیدان در **7** می **2006** آخرین بازی باشگاهی خود برای رئال مادرید (و آخرین بازی باشگاهی عمرش) را انجام داد. در این بازی که در ورزشگاه معروف سانتیاگو برنابئو انجام می‌گرفت، هم‌تیمی‌های او لباس ویژه‌ای پوشیده بودند که عنوان "زیدان، از **2001** تا **2006**" را بر خود داشت. هواداران رئال به گرمی از زیدان استقبال کردند. این بازی مقابل ویلا رئال بود و نهایتا **3-3** مساوی تمام شد. زیدان گل دوم تیمش را به ثمر رساند. در انتهای این بازی، او پیراهنش را با خوان رومان ریکلمه، از ویارئال، تعویض کرد. تشویق شدید تماشاچیان به حدی بود که او را به گریه انداخت. اتفاقات این بازی موضوع فیلم مستندی به نام "زیدان، چهره‌ای از قرن بیست و یکم" شد.

تیم ملی فرانسه

زیدان ملیت هر دو کشور الجزایر و فرانسه را دارد و بنابراین می‌توانست برای الجزایر نیز به میدان بیاید. معروف است که عبدالحمید کرمالی، مربی وقت الجزایر، در جوانی از دعوت زیدان خودداری کرده زیرا او برای یک هافبک "به اندازه کافی سریع نیست".

به هر حال زیدان در **17 آگوست 1994** برای اولین بار در تیم ملی فرانسه ظاهر شد. در این بازی، در مقابل جمهوری چک، او در دقیقه **63** به عنوان تعویضی به میدان آمد. بازی **0-0** مساوی بود و زیدان در وقت کمی که داشت، دو گل به ثمر رساند تا **2-2** تمام شود و به این ترتیب از همان ابتدا نگاه همگان را به سوی خود جلب کرد.

زیدان در سال **1998** به همراه تیم ملی فرانسه، میزبان جام جهانی **1998** بود. او در بازی دوم فرانسه (که پیروزی **4-0** مقابل عربستان سعودی را در پی داشت) خطای بدی روی کاپیتان عربستان، فواد امین، مرتکب شد و به این ترتیب کارت قرمز دریافت کرد و از دو بازی محروم شد. در آن زمان ادعا می‌شد که امین لفظاً به زیدان توهین کرده است. زیدان در یک چهارم نهایی مقابل ایتالیا به میدان آمد و پس از این که بازی بعد از **120** دقیقه به پنالتی کشید، ضربه‌ی پنالتی خود را به گل تبدیل کرد. او در فینال جام مقابل برزیل به میدان آمد و با به ثمر رساندن دو گل، پایه‌گذار پیروزی **3-0** تیمش شد تا فرانسه برای اولین بار در تاریخ، قهرمان جام جهانی شود. دو گل او در این بازی با ضربه‌ی سر به ثمر رسید که به نوبه‌ی خود برای هافبکی چون او قابل توجه بود. بسیاری این بازی را نقطه عطف تاریخ زندگی زیدان می‌دانند.

دو سال بعد زیدان از اعضای تیم ملی فرانسه در یورو **2000** بود. او از به‌ترین بازی‌کنان فرانسه در این جام بود. زیدان در یک چهارم نهایی از روی ضربه‌ی آزاد مستقیم دروازه‌ی اسپانیا را باز کرد و در آخرین ثانیه‌های بازی نیمه نهایی با پرتغال، گل طلایی را از روی نقطه پنالتی به ثمر رساند تا نقش عمده‌ای در رسیدن تیم به فینال داشته باشد. فرانسه در فینال نیز ایتالیا را، در یکی از جنجالی‌ترین بازی‌های تاریخ اروپا، **2** بر **1** شکست داد تا با فتح جام جهانی **1998** و یورو **2000** به یکی از پرافتخارترین تیم‌های تاریخ بدل شود. **34** سال از آخرین باری که تیمی جام جهانی و جام ملت‌های اروپا را پشت سر هم به دست آورده بود، می‌گذشت. در این هنگام بسیاری فرانسه را بزرگ‌ترین تیم فوتبال دنیا می‌دانستند.

زیدان در جام جهانی **2002** نیز از اعضای تیمش بود اما به علت مصدومیت در دو بازی اول غایب بود. این تورنمنت، یکی از بدترین افتضاحات فرانسوی‌ها بود که با بازی‌های ضعیف بدون زدن حتی یک گل و با کسب تنها یک امتیاز از جام حذف شدند. زیدان تنها در بازی آخر مقابل دانمارک به میدان آمد.

در یورو **2004** نیز زیدان به همراه تیم ملی فرانسه به میدان آمد و شاهد باخت تیمش مقابل یونان، تیمی که بعدها قهرمان همان جام شد، بود. پس از این جام زیدان رسماً در **12** آگوست **2004** از فوتبال ملی کناره‌گیری کرد.

با این حال پس از این که فرانسه در راه صعود به جام جهانی **2006** به مشکلاتی برخورد زیدان در آگوست **2005** (یک سال پس از کناره‌گیری) اعلام کرد که برای کمک به تیم ملی فرانسه برمی‌گردد و مجدداً به عنوان کاپیتان تیم انتخاب شد. او در **3** سپتامبر **2005**

اولین بازی خود پس از خداحافظی را مقابل جزایر فارو انجام داد و در پیروزی **3-0** تیمش نقش داشت. فرانسه نهایتاً به عنوان اولین تیم از گروه خود به جام جهانی **2006** صعود کرد.

در **25** آپریل **2006**، پس از یک فصل پر از مصدومیت در رئال مادرید، زیدان تصمیم نهایی خود برای کناره‌گیری از فوتبال، چه باشگاهی و چه ملی، را اعلام کرد. این کناره‌گیری به پس از اتمام جام جهانی **2006** حواله داده شد.

در **27** می **2006** زیدان در پیروزی **1-0** تیمش مقابل مکزیک نقش داشت و صدمین بازی ملی خود را در این بازی انجام داد. با این حساب او در کنار مارسل دسایبی، دیدیه دشان و لیلیان تورام به یکی از تنها چهار بازی‌کنی بدل گشت که بیش از صدبار برای فرانسه به میدان آمده‌اند.

جام جهانی **2006**

زیدان در جام جهانی **2006** برای سومین جام پیاپی در ترکیب تیم ملی فرانسه ظاهر شد و این بار بازوبند کاپیتانی را به دست داشت. او در هر دو بازی اول، مقابل سوئیس و کره جنوبی، کارت زرد گرفت و از بازی سوم محروم شد. در یک هشتم نهایی، مقابل اسپانیا، او به ترکیب تیم بازگشت و با یک گل و یک پاس گل نقش مهمی در صعود تیمش به یک چهارم نهایی داشت.

در یک چهارم نهایی، فرانسه در بازی حساسی مقابل برزیل، مدافع عنوان قهرمانی، قرار گرفت. این تکرار فینال جام جهانی **1998** بود.

زیدان در این بازی، برای اولین بار در تاریخ فوتبال خود، به تیری هانری پاس گل داد تا فرانسه **1-0** پیروز بازی شود و به نیمه نهایی صعود کند. زیدان به عنوان بهترین بازی‌کن این دیدار انتخاب شد.

چهار روز بعد، فرانسه در نیمه نهایی مقابل پرتغال به میدان رفت تا زیدان از روی نقطه پنالتی دروازه‌ی ریکاردو را باز کند و فرانسه به فینال راه پیدا کند.

در **9 ژوئیه 2006** بازی فینال بین فرانسه و ایتالیا برگزار شد و زیدان نیز به عنوان کاپیتان فرانسه به میدان آمد. این آخرین بازی تاریخ زندگی ورزشی او بود. او در دقیقه‌ی **7** از روی نقطه‌ی پنالتی برای فرانسه گل زد تا به همراه پله، واوا و پل بریتنر یکی از چهار بازی‌کنی باشد که تا بحال در دو فینال جام جهانی گل زده‌اند. بازی در وقت معمولی **1-1** مساوی شد و کار به وقت اضافه کشید. نزدیک بود زیدان در وقت اضافه‌ی اول با ضربه‌ی سر دروازه را باز کند اما بوفون ضربه‌ی او را مهار کرد. دقیقه‌ی **110** این بازی، که می‌رفت آخرین بازی زیدان باشد، به یکی از جنجالی‌ترین صحنه‌های تاریخ فوتبال در جهان بدل شد. در طی این صحنه (که در پایین شرح داده شده است) زیدان اخراج شد و نتیجتاً در ضربات پنالتی شرکت نداشت و فرانسه روی غیاب او و پاتریک ویرا (که مصدوم و تعویض شده بود) با نتیجه‌ی **3-5** مغلوب و حذف شد.

با وجود حرکت جنجالی و اخراج زیدان در فینال، او عنوان به‌ترین بازی‌کن جام جهانی **2006** را از خود کرد تا کلکسیون افتخارات بی‌نظیرش کامل شده باشد.

درگیری با مارکو ماتراتزی در فینال در دقیقه‌ی **110** بازی فینال، زیدان در صحنه‌ای بدون توپ با سر به شکم مارکو ماتراتزی ضربه زد. زمینه‌ی این درگیری کلماتی بود که

ماتراتزی به زیدان گفته بود (در پایین توضیح داده شده است). داور بازی، هوراشیو الیزوندو، این صحنه را ندیده بود اما لوئیس مدینا کانتالخو، داور چهارم، صحنه را گزارش کرد تا زیدان با دریافت کارت قرمز از بازی اخراج شود. او بازوبند کاپیتانی را به ویلی سانپول سپرد (تا او آن را به بازوی فابین بارتز ببندد) و از زمین خارج شد.

علت درگیری

پس از پایان بازی تحقیقات و لب‌خوانی‌های وسیعی برای مشخص شدن علت درگیری و کلمات تحریک‌کننده‌ی ماتراتزی صورت گرفت. بسیاری می‌گفتند ماتراتزی با توهینی راسیستی زیدان را به "تروریست" بودن متهم کرده اما بعدها هم زیدان و هم ماتراتزی این را رد کردند. ماتراتزی ادعا کرد که توهینی که به زیدان کرده است بسیار عادی بوده و از آن نوعی است که در زمین فوتبال رایج است. سه روز پس از بازی زیدان در دو مصاحبه‌ی تلویزیونی در این مورد شرکت کرد. او در این مصاحبه‌ها اعلام کرد که ماتراتزی به خواهر و مادرش توهین کرده است و ضمن معذرت‌خواهی، اعلام کرد که از کاری که کرده پشیمان نیست. او در ضمن هرگونه توهین‌های راسیستی از سوی ماتراتزی را غیرواقعی و محصول جنجال نشریات و رسانه‌ها دانست.

افتخارات

جام جهانی: **3** بار حضور (**1998,2002,2006**) - یک بار قهرمانی (**1998**) - یک بار نایب قهرمانی (**2006**)
جام ملت‌های اروپا: سه بار حضور (**1996,2000,2004**), یک بار قهرمانی (**2000**)
جام باشگاه‌های اروپا: یک بار قهرمانی (در **2001-2002** با رئال

مادرید)

لیگ ایتالیا: دو بار قهرمانی (در **1996-1997** و **1997-1998** با

یوونتوس)

لیگ اسپانیا: یک بار قهرمانی (در **2002-2003** با رئال مادرید)

جام بین‌قاره‌ای: دو بار قهرمانی (در **1996** با یوونتوس و در **2002**

با رئال مادرید)

سوپرکاپ اروپا: دو بار قهرمانی (در **1996** با یوونتوس و در **2002**

با رئال مادرید)

سوپرکاپ ایتالیا: یک بار قهرمانی (در **1997** با یوونتوس)

سوپرکاپ اسپانیا: دو بار قهرمانی (در **2002** و **2003** با رئال

مادرید)

جایزه‌ها و افتخارت شخصی

سه بار بهترین بازی‌کن سال جهان از سوی فیفا (در **1998**, **2000**

و **2003**)

یک بار بهترین بازی‌کن سال اروپا (توپ طلایی) از مجله‌ی "فرنس

فوتبال" (در **1998**)

یک بار بارزش‌ترین بازی‌کن جام باشگاه‌های اروپا (در فصل **2001-2002**

با رئال مادرید)

یک بار به‌ترین بازی‌کن جام جهانی (در جام جهانی **2006** آلمان)

به‌ترین بازی‌کن نیم‌قرن انتهایی قرن بیستم (در سال **2004** از سوی

بازدیدکنندگان سایت اینترنتی یوفا)

شوالیه‌ی لژدواونور از **1998**

حامل مشعل المپیک در المپیک آتن **2004**

زندگی شخصی

زیدان از والدینی الجزایری در مارسی به دنیا آمده است و جوان ترین فرزند خانواده‌ی هفت نفری خود است (چهار خواهر و برادر بزرگ تر دارد). پدر و مادرش، اسماعیل و ملیکه، نام داشتند و نسب شان به روستایی در الجزایر برمی گشت. حزب دست راستی فرانسه، جبهه ملی، ادعا می کرد که پدر زیدان در جریان جنگ استقلال الجزایر از "حرکی"ها بوده است (یعنی از کسانی که در رکاب ارتش فرانسه و علیه الجزایر جنگیده اند) اما زیدان این ادعا را به شدت رد کرده است. زیدان همیشه گذشته و تاریخ خود را ارج نهاده است اما اسلام را در زندگی خود به اجرا نگذاشته است. او را می توان "مسلمان اسمی" نامید.

زیدان در **1993** با ورونیک، رقص و مدل اسپانیایی الاصل، ازدواج کرد. آن ها چهار فرزند به نام های انزو (زاده‌ی **24** مارس **1995**), لوکا (زاده‌ی **13** می **1998**), تئو (زاده‌ی **18** می **2002**) و الیاس (زاده‌ی **26** دسامبر **2005**) دارند.

متفرقه

زیدان **185** سانتیمتر قد دارد.

زیدان هنگام انتقال از یوونتوس به رئال مادرید با قیمت **47** میلیون پوند لقب "گران ترین بازی کن تاریخ فوتبال تا آن هنگام" را به دست آورد.

34امین تولد زیدان مصادف با آخرین بازی فرانسه در مرحله‌ی گروهی جام جهانی **2006** مقابل توگو بود. اما زیدان این بازی را به علت دریافت دو کارت زرد در دو بازی قبلی از دست داد. بهر صورت فرانسه در غیاب او نیز موفق به به پیروزی **2-0** شد و به مرحله‌ی بعدی راه یافت.

زیدان دقیقا چهار سال از پاتریک ویرا که در 23 ژوئن 1976 به دنیا آمده بزرگ تر است.

زیدان با شرکت‌هایی همچون لگو، آدیداس، کریستیان دیور، ژنرالی، فرانس تله‌کوم، اورنج، آئودی و فورد همکاری تبلیغاتی داشته است و از ثروت‌مندترین ورزش‌کاران جهان بوده است.
عکسهای بیشتر در لینک

[/http://www.sabetsportpic.persianblog.ir](http://www.sabetsportpic.persianblog.ir)